

De nieuwe vzw wet

Op 18 april 2002 werd de nieuwe VZW wet goedgekeurd en dit na vier jaar van diverse ontwerpen en amendementen. De uitvoeringsbesluiten zijn er nog niet, doch worden verwacht tegen eind 2002 begin 2003. Tot zolang blijft de vzw wet van 1921 van toepassing.

► DE VOORNAAMSTE WIJZIGINGEN EN ACCENTEN.

DE STATUTEN:

- Voortaan moet van de leden noch het beroep, noch de nationaliteit vermeld worden.
- De naam en het adres van de zetel van de vzw moeten vermeld worden evenals het gerechtelijk arrondissement waaronder zij ressorteert.
- Het minimum aantal leden blijft drie.
- De voorwaarden en formaliteiten betreffende toetreding en uittreding van de leden moeten ingeschreven worden.
- De duur van de vereniging moet vermeld worden indien zij niet voor onbepaalde tijd is aangegaan.

Indien een opgerichte vzw, maar nog zonder rechtspersoonlijkheid, verbintenissen aangaat voor de neerlegging worden deze verbintenissen geacht door de vzw te zijn aangegaan indien deze verbintenissen binnen de zes maanden zijn overgenomen en indien de vereniging binnen de twee jaar na oprichting rechtspersoonlijkheid verworven heeft. Zo niet zijn de personen die deze verbintenissen aangingen persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk.

In de algemene vergadering kunnen naast de werkende leden ook toetredende leden worden opgenomen en hun rechten en plichten worden in de statuten omschreven.

► DE ALGEMENE VERGADERING:

EEN BESLUIT VAN DE AV IS VEREIST VOOR:

- de wijziging van statuten
- de benoeming en de afzetting van bestuurders
- de benoeming en de afzetting van de commissarissen en het bepalen van hun bezoldiging ingeval een bezoldiging wordt toegekend
- de kwijting van de bestuurders en de commissarissen
- de goedkeuring van de begroting en van de rekening
- de ontbinding van de vereniging
- de uitsluiting van een lid
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk
- alle gevallen waarin de statuten dat vereisen

De leden worden ten minste acht dagen tevoren voor een AV opgeroepen met de bijgevoegde agenda. De leden kunnen zich op de AV laten vertegenwoordigen door een ander lid of, zo de statuten het toelaten, door een persoon die geen lid is. Het aantal vertegenwoordigers per lid is niet voorzien bij wet. Indien een meervoudig stemrecht wordt toegelaten moet dit uitdrukkelijk uit de statuten blijken.

Waar de wet van 1921 homologatie voorziet door de rechtbank bijvoorbeeld bij wijziging van de statuten, is dit nu niet meer het geval.

Indien op de eerste vergadering minder dan twee derden van de leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kan een tweede vergadering worden bijeengeroepen, die geldig kan beraadslagen en besluiten alsook de wijzigingen aannemen met de meerderheden zoals bedoeld in het tweede en het derde lid ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden. De tweede vergadering mag niet binnen vijftien dagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden.

► DE RAAD VAN BESTUUR:

In de nieuwe wet is er geen sprake mee van een beheerraad, doch enkel van een raad van bestuur.

De raad van bestuur bestaat uit minstens drie personen. Als evenwel maar drie personen lid zijn van de vzw, bestaat de raad van bestuur uit slechts twee personen. Het aantal bestuurders moet in elk geval lager zijn dan het aantal personen dat lid is van de vzw.

De bevoegdheid om de vzw in en buiten rechte te vertegenwoordigen, kan evenwel op de wijze bepaald in de statuten worden opgedragen aan één of meer personen al dan niet bestuurder of lid ofwel alleen, ofwel gezamenlijk ofwel als college optreden. Deze beslissing is tegenwerpbaar aan derden.

Evenals voor het dagelijks bestuur van de vzw.

¹ Wet 17 juli 1975: jaarrekeningrecht gewone ondernemingen

² Lijst met bijzonder regelingen zie Kamer 1854/7 98/99

► AANSPRAKELIJKHEID:

ART 14 EN ART.15 VAN DE VZW WET:

De vereniging is aansprakelijk voor de fouten die kunnen worden toegerekend aan haar aangestelden of aan de organen waardoor zij handelt.

Onverminderd art.26 septies gaan de bestuurders geen enkele persoonlijke verplichting aan inzake de verbintenissen die de vereniging aangaat.

De personen die met het dagelijkse bestuur zijn belast, gaan geen enkele persoonlijke verplichting aan inzake de verbintenissen die de vereniging aangaat.

Let wel, bij alle verbintenissen door bestuurders of leden aangegaan moet vermeld worden dat dit voor de vzw was, zoniet is de lasthebber of aangestelde persoonlijk aansprakelijk voor de verbintenis.

► BOEKHOUDKUNDIGE VERPLICHTINGEN:

ART.17 VZW WET.

De jaarrekening en de begroting worden jaarlijks door de AV goedgekeurd.

1. Kleine vzw

Voor de vzw's die minder ontvangsten hebben dan 250.000 euro, een balanstotaal lager dan 1 miljoen euro hebben en minder dan 5 werknemers tewerkstellen moeten werken met een vereenvoudigde boekhouding.

Het modeldocument, minstens voor de bewegingen in kas en op rekeningen moet vastgelegd worden door de Koning in de uitvoeringsbesluiten.

2. Grote vzw

Een volledige boekhouding conform het jaarrekeningrecht van de gewone ondernemingen¹ is verplicht voor de verenigingen indien twee van de volgende grenzen overschreden zijn:

- ontvangsten 250.000 euro
- balanstotaal 1 miljoen euro
- 5 werknemers

Dit is evenwel niet van toepassing indien verenigingen wegens hun aard reeds onderworpen zijn aan specifieke boekhoudregels (indien gelijkwaardig), zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, scholen, ...²

Deze grote verenigingen moeten ook hun boekhouding verplicht neerleggen bij de NBB.

3. Heel grote vzw

Een heel grote vzw moeten een commissaris - revisor benoemen die lid is van het instituut voor revisoren en geen lid is van de vzw.

Dit is verplicht indien de vzw meer dan 100 werknemers heeft en indien twee van de volgende grenzen

overschreden worden:

- 50 werknemers
- ontvangsten 6.250.000 euro
- balanstotaal 3.125.000 euro

Uiteraard moet hun boekhouding ook verplicht neergelegd worden bij de NBB.

Er wordt een strafrechtelijke aansprakelijkheid voorzien voor de bestuurders en/of commissarissen die de boekhoudwet niet naleven.³

► OPENBAARMAKING:

ART.26 NOVIES VZW WET

Op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg wordt een dossier bijgehouden voor iedere Belgische vereniging zonder winstoogmerk, die haar zetel heeft in het arrondissement.

Dit dossier bevat:

- 1° de statuten van de vzw
- 2° de akten betreffende de benoemingen of de ambtsbeëindiging van de bestuurders, van de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen, van de personen gemachtigd om de vzw te vertegenwoordigen en van de commissarissen.
- 3° een kopie van het register van de leden
- 4° de beslissingen betreffende de nietigheid of de ontbinding van de vzw, de vereffening ervan en de benoeming en de ambtsbeëindiging van de vereffenaars, bedoeld in art.23, eerste lid, de rechterlijke beslissingen moeten slechts bij het dossier gevoegd worden als zij in kracht van gewijsde zijn gegaan of uitvoerbaar bij voorraad.
- 5° de jaarrekening van de vzw
- 6° de wijzigingen in de in 1°, 2°, 4° en 5° bedoelde akten, stukken en beslissingen
- 7° de gecoördineerde tekst van de statuten na de wijzigingen ervan

Wanneer wijzigingen optreden in de samenstelling van de vzw wordt een bijgewerkte ledenlijst neergelegd binnen de maand te rekenen van de verjaardag van de neerlegging van de statuten.

De Koning moet nog bepalen op welke wijze de dossiers moeten worden aangelegd evenals de kostprijs voor neerlegging.

Eenieder kan met betrekking tot een vzw kosteloos kennis nemen van de neergelegde stukken. Tegen betaling van griffierechten kan op mondeling of schriftelijke aanvraag een volledig of gedeeltelijk afschrift worden verkregen.

³ art.17 wet 17 juli 1975 en artn.126 tot 129 W.Venn.

BELGISCH STAATSBLAD.

De akten, stukken en beslissingen bedoeld in §1, tweede lid, 1°, 2° en 4° en de wijzigingen ervan, worden, op kosten van de betrokkenen bij uittreksel bekendgemaakt in de bijlagen van het B.S. .

Het uittreksel vermeldt:

- 1° de statuten of hun wijziging
- 2° de akten betreffende de benoemingen en ambtsbeëindigingen van de bestuurders, de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen, de personen gemachtigd om de vzw te vertegenwoordigen en de commissarissen, de gegevens bedoeld in art. 9
- 3° de rechterlijke beslissingen en de beslissingen van de AV of de vereffenaars betreffende de nietigheid of de ontbinding van de vzw of de vereffening, de auteur, de datum en het dispositief van de beslissing
- 4° de akten en beslissingen betreffende de benoemingen en de ambtsbeëindiging van de vereffenaars

De koning zal de ambtenaren aanduiden die de akten, de stukken of beslissingen in ontvangst nemen en zal de vorm bepalen waarin en de voorwaarden waaronder zij moeten worden neergelegd en bekendgemaakt.

De bekendmaking moet binnen de dertig dagen na de neerlegging plaatsvinden op straffe van een schadevergoeding ten laste van de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten is. De akten, de stukken en de beslissingen die krachtens deze titel

moeten worden neergelegd kunnen aan derden slechts worden tegengeworpen vanaf de dag van neerlegging ervan of, indien zij ook moeten worden bekendgemaakt vanaf de dag van de bekendmaking in de bijlagen van het B.S., behalve indien de vzw aantoonbaar dat die derden reeds kennis ervan hadden. Derden kunnen zich evenwel beroepen op akten, stukken of beslissingen die niet zijn neergelegd of bekendgemaakt.

OVERGANGSBEPALINGEN:

ART.63 VZW WET:

De bestaande vzw moeten de verplichtingen in de nieuwe wet naleven en zonodig hun statuten wijzigen binnen een door de Koning nog te bepalen termijn , die niet korter mag zijn dan een jaar en niet langer dan vijf jaar te rekenen van de datum van de inwerkingtreding van deze wet.

INWERKINGTREDING:

ART.66 VZW WET:

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.

Lut Wille
advocaat
bondsprocureur KBWB

Trefwoord(en): wetgeving, vzw